

04.02.2020 Pētījums atklāj biežākos nāves iemeslus darba vietā, kuru cēlonis nav nelaimes gadījums

Publicēts: 04.02.2020.

ESF projekts

Jaunami

Par pēkšņas nāves iemesliem darbā galvenokārt tiek uzskatītas nepietiekamas rūpes par veselību gan no darbinieku, gan darba devēju puses. Darbinieki darba vietās var būt pakļauti dažādiem darba vides faktoriem, kas mijiedarbībā ar dzīvesveida sliktajiem ieradumiem var veicināt mirstību no sirds un asinsvadu slimībām.

Pēc Valsts darba inspekcijas pasūtījuma tika veikts pētījums "Letālo nelaimes gadījumu darbā, kuri nav tieši saistīti ar darba vides faktoriem, cēloņi, sekas un novēršanas iespējas Latvijā". Viens no pētīto galvenajiem uzdevumiem bija analizēt cēloņus, kas izraisījuši letālos nelaimes gadījumus darba vietā bez acīmredzamām traumām un saskaņā ar arodslimību ārstu komisijas atzinumu nav darba vides riska faktoru iedarbības rezultāts. Valsts darba inspekcijas direktors Renārs Lūsis norāda, ka tāpat kā nelaimes gadījumos darbā, tā arī dabīgās nāves darbā apliecina, ka neuzmanība, nevērība, nezināšana un pārgalvība darba vietā var beigties letāli. Ja atšķirībā no nelaimes gadījumiem darbā, dabīgo nāvju gadījumos nevar uzskatāmi un tūlītēji atklāt notikušā cēloņus, tad veicot padziļinātu izpēti un analīzi nākas secināt, ka arī dabīgo nāvju kontekstā diemžēl ir jārūnā par attieksmi un profesionalitāti. Neidentificēti vai nenovērtēti riski noved pie neatbilstoša nosūtījuma uz obligāto veselības pārbaudi, tad vēl ārstiem neatklājot patieso veselības stāvokli, risks savlaicīgi nepamanīt nopietnas veselības problēmas ievērojami palielinās. Darba aizsardzībā nav sīkumu, formāla un riskus neapziņoša rīcība var rezultēties letālā iznākumā.

Pētījums atklāj, ka darbiniekiem bieži ir nevērīga attieksme pret savu veselību, kas izpaužas kā slimību simptomu ignorēšana un pašārstēšanās saslimšanas gadījumos, kā arī darbinieki bieži strādā mainīgas intensitātes darba stundas (virsstundas, darbs naktīs). Liela nozīme ir arī darba devēju veiktajām preventīvajām aktivitātēm, kas var mazināt darbinieku saslimšanas risku, piemēram, aicinājums kopīgi pievērsties fiziskajām aktivitātēm (piemēram, vingrošana darba vietā) un informatīvo materiālu par veselīgu uzturu izplatīšana darba vidē (piemēram, Slimību profilakses un kontroles centra sagatavotā informācija).

Pētījumā kā būtiskākais ekspertu ieteikums tiek minēta nepieciešamība paaugstināt obligāto veselības pārbaūžu kvalitāti. Tas palīdzētu ātrāk identificēt darbinieku riska grupas un nepieļautu turpmāku nodarbināšanu risku radītos darba apstākļos, kas apdraud darbinieka veselību un dzīvību. Svarīgi ir nodrošināt arodveselības un arodslimību ārstiem pieeju darbinieka slimības vēsturei, piemēram, veidot sasaisti ar E-veselības sistēmu.

Pētījums "Letālo nelaimes gadījumu darbā, kuri nav tieši saistīti ar darba vides faktoriem, cēloņi, sekas un novēršanas iespējas Latvijā" veikts Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa „Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” projekta „Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” (Nr. 7.3.1.0/16/I/001) ietvaros.

Informāciju sagatavoja:

Solvita Pone

Valsts darba inspekcijas

ESF projekta vadošā eksperte

E-pasts: Solvita.Pone@vdi.gov.lv

Tālr.: +371 29385596

www.vdi.gov.lv, www.osha.lv, www.stradavesels.lv

<https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/04022020-petijums-atklaj-biezakos-naves-iemeslus-darba-vieta-kuru-celonis-nav-nelaimes-gadijums>